

تأثیر آموزش نموده صمیع نمونه گیری بر کاهش آلودگی کشت خون

معصومه معتمدی^۱، اعظم محسن زاده^۲، نوشین غربی^۳، مهرنوش رامتین^۴، یوسف کرم الهمی^۵

۱. کارشناس ارشد اینمولوژی، بیمارستان شهید آیت الله مدنی

۲. استادیار، متخصص اطفال، هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی لرستان

۳. کارشناس آزمایشگاه، واحد آزمایشگاه، پزشکی قانونی

۴. آزمایشگاه، بیمارستان شهید آیت الله مدنی

۵. آزمایشگاه بیمارستان خبریه عسلی

اخلاص / سال چهارم / شماره ۱۰ و ۱۱ / بهار و تابستان ۱۳۸۷

چکیده

مقدمه و هدف: کشت خون یکی از مهمترین روش‌های تشخیص عفونت‌های شدید می‌باشد. مشابه با تمام آزمایشات نتایج مثبت کاذب مهمترین عامل محدود کننده این روش می‌باشد. آلودگی در کشت خون مشکلاتی در امر تشخیص پزشکان ایجاد می‌کند. هدف این مطالعه تعیین تاثیر آموزش روش صحیح نمونه گیری بر کاهش آلودگی کشت خون بیماران بستری در بیمارستان آیت الله مدنی خرم آباد بود.

مواد و روش‌ها: مطالعه حاضریک مطالعه نیمه تجربی با شاهد تاریخی است که در آن نمونه‌های کشت خون ۶ ماه اول ۱۳۸۶ بخش‌های مختلف بیمارستان آیت الله مدنی که به روش ضدعفونی با الكل به تنها بی تهیه می‌شدند بانمونه‌های کشت خون ۶ ماه اول ۱۳۸۷ که بعد از آموزش به پرسنل در مورد استفاده از الكل - بتادین و تعویض نیدل تهیه می‌شدند بررسی و مقایسه شدند. اطلاعات جمع آوری شده شامل انواع باکتری‌های جداسده از کشت‌ها با استفاده از روش میکروب شناسی، میزان کشت‌های مثبت و میزان آلودگی کشت‌ها بود.

یافته‌ها: میزان آلودگی بعد از آموزش (۵/۱٪) بطور معنی داری نسبت به قبل از آن (۹۷/۱٪) کاهش یافت ($p < 0.001$). بیشترین درصد آلودگی (کشت مثبت کاذب) قبل (۵/۷٪) و بعد از آموزش (۸/۶٪) مربوط به استافیلکوک‌های کواکولاز منفی بود.

نتیجه گیری: استفاده از روش صحیح نمونه گیری کشت خون یعنی استفاده از الكل و بتادین و تعویض نیدل، موجب کاهش آلودگی (جواب مثبت کاذب) و در نتیجه جداسازی بهتر عوامل میکروبی بیماریزا شده و در نهایت موجب تشخیص و درمان آسان تر می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: آلودگی، کشت خون، آموزش، الكل، بتادین

مقدمه

الکل و بتادین موجب کاهش آلودگی در کشت خون ها نسبت به استفاده تکی از این مواد می شوند (۱۱،۷). هدف این مطالعه ترکیب دو روش و آموزش آن به پرسنل نمونه گیر به منظور تعیین اثر آموزش روش صحیح نمونه گیری بر روند آلودگی کشت خون است.

مواد و روش ها

مطالعه حاضر یک مطالعه نیمه تجربی قبل و بعد با شاهد تاریخی است. نمونه مورد آزمایش کلیه کشت خون های ارسالی از بخش های مختلف بیمارستان شید آیت الله مدنی خرم آباد به واحد آزمایشگاه بود.

ابتدا نمونه های ارسالی کشت خون ۶ ماهه اول ۱۳۸۶ که با روش معمول استفاده از الكل اتیلیک 70° جهت استریل کردن محل نمونه گیری تهیه شده بود از طریق بررسی بایگانی بخش واحد میکروب شناسی بررسی گردید.

در مرحله بعد طی یک کارگاه روش نمونه گیری صحیح به پرسنل (شامل کارشناسان پرستاری و بهیاران کشیک در بخش های بیمارستان) آموزش داده شد، به هر شخص جهت پیگیری روند کار شخصی، کد اختصاصی تشخیص گردید. جهت یاد آوری مراحل نمونه گیری، بروشوری از روش کار تهیه و در تمام بخش ها نصب گردید. تکنیک روش صحیح نمونه گیری به این ترتیب بود که: ابتدا محل نمونه گیری با انگشت لمس شده و محل مناسب جهت خون گیری انتخاب می شد سپس محل نمونه گیری با الكل اتیلیک 70° سپس با بتادین و در مرحله آخر مجداً با الكل اتیلیک 70° به صورت دوایر متعدد مرکز (به حالت گریز از مرکز) استریل می شد.

در بطری کشت نیز به همین ترتیب استریل می شد، قبل از افزودن خون به بطری، نیدل سرنگ حاوی خون تعویض می گردید و سپس خون (برای نوزادان ۱-۲ میلی لیتر و کودکان

کشت خون روش استاندارد جهانی جهت تشخیص باکتریمی و سپتی سمی در بزرگسالان، کودکان و بیویژه در نوزادان می باشد (۲،۱). این روش به علت مقرن به صرفه بودن و قابل اجرا بودن در کلیه آزمایشگاه ها به صورت روتین انجام می شود.

آلودگی در کشت خون یکی از مشکلات اصلی در آزمایشگاه میکروب شناسی تشخیص طبی محسوب می شود که گاهاً منجر به خطا در روند تشخیص، تجویز آنتی بیوتیک نامناسب، افزایش طول مدت بستری و هزینه برای بیماران و بیمارستان می شود (۳).

آلودگی در کشت خون اغلب ناشی از باکتری های ساکن پوست از قبیل استافیلوکوک های کواگولاز منفی، کورینه باکتری ها، میکروکوک ها و کاندیدیا ها می باشد (۵،۴). رشد این باکتری ها در بطری های کشت خون از تشخیص و رشد احتمالی باکتریها بیماریزا ممانعت بعمل می آورند. از طرف دیگر، آلودگی کشت خون با باکتری هایی که بندرت ساکن پوست و گاهاً در شرایط خاص بیماریزا محسوب می شوند، موجب سردرگمی و یا تشخیص غلط و تجویز آنتی بیوتیک های نابجا می گردد (۵،۱). محققین برای حل مشکل آلودگی در کشت خون روش های متنوعی را مورد آزمون قرار داده اند. شیفمن و همکاران^۱ با بررسی ۴۹۷۱۳۴ کشت خون برای یافتن علت آلودگی کشت خون ها، متوجه شدند که نوع روش کشت، حجم نمونه و استفاده از دو نیدل اگرچه موجب کاهش آلودگی کشت خون می شود اما این کاهش معنی دار نمی باشد (۶).

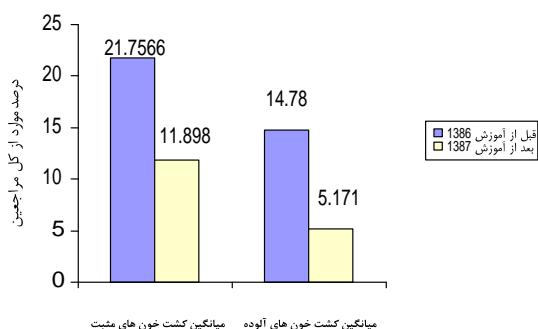
دسته دیگری از محققین استفاده از مواد ضد عفونی کننده مختلف و ترکیب آنها را پیشنهاد داده اند اطلاعات حاصل از این مطالعات نشان داده است، که استفاده همزمان از دو ماده ضد عفونی کننده مانند: گلوكلونات کلروهگزایدین والکل،

1. Schifman

همزمان با کاهش موارد مثبت کشت خون، میانگین درصد آلودگی برحسب تعداد کل مراجعین بعد از آموزش (17.5%) نسبت به قبل از آموزش (14.97%) بطور معنی داری کاهش یافت ($p < 0.001$).^(نمودار ۱)

در صد آلودگی نسبت به کل موارد مثبت کشت خون قبل از آموزش 37.69% بوده است، این نسبت بعد از آموزش به 45.55% کاهش یافته است. همچنین یافته های ما نشان داد که به موازات کاهش میانگین آلودگی، درصد موارد مثبت واقعی (بیماریزا) جدا شده از کشت خون بعد از آموزش (53.97%) نسبت به قبل از آموزش (31.7%) افزایش معنی داری یافته است ($p < 0.001$).^(نمودار شماره ۲)

بیشترین باکتری آلوده کننده قبل (53.71%) و بعد (85.65%) از آموزش در کشت خون استافیلوکوک کواگولاز منفی بود. سایر عوامل آلوده کننده به ترتیب شامل استافیلوکوک های کواگولاز مثبت، کورینه باکتر، باسیلوس و کاندیدا بودند که تقریباً قبل و بعد از آموزش نسبت های یکسانی از آلودگی را به خود اختصاص دادند.^(نمودار ۳) میانگین زمان رشد برای باکتریهای بیماریزا $1/8 \pm 1/5$ ساعت و برای باکتریهای آلوده کننده $1/8 \pm 1/5$ ساعت و بود.

نمودار ۱. فراوانی کشت های آلوده و مثبت واقعی نسبت به کل

1. Blood Agar
2. Chocolate agar
3. Macconkey agar

۲-۵ میلی لیتر) به بطری محیط کشت افزوده شده و جهت کشت به آزمایشگاه جهت ارسال می گردید.

بعد از ارسال نمونه به آزمایشگاه، در بخش میکروب، بطری کشت خون به انکوباتور 37°C درجه سانتی گراد منتقل شده و کشتها ظرف $48, 24, 12, 24$ ساعت و $4, 3, 2, 1$ هفته بررسی گردیدند، در هر زمان کاری بعد از استریل کردن در بطریها به روش بالا(الکل- بتادین -الکل)، با استفاده از سرنگ، به صورت نقطه ای روی محیط های بلاد آگار^۱ و شکلات آگار^۲ و مکانکی آگار^۳ پاساز داده شدند. بطور همزمان لام مستقیم از بطری های خون تهیه و با روش گرم رنگ آمیزی شد. هر پاساز 48 ساعت در انکوباتور 37°C درجه سانتی گراد نگهداری گردید. در صورت مثبت بودن (مشاهده کلنی در یکی از محیط ها) نوع باکتری با استفاده از روش های میکروب شناسی تعیین شد. برحسب نوع میکروب و علائم بیمار (با استفاده از فرم های خاص)، آلودگی یا بیماریزایی باکتری تعیین گردید.

آنالیز آماری اطلاعات جمع آوری شده شامل میانگین داده ها با آزمون تی تست و سطح معنی داری کمتر از 0.05 انجام شد.

یافته ها

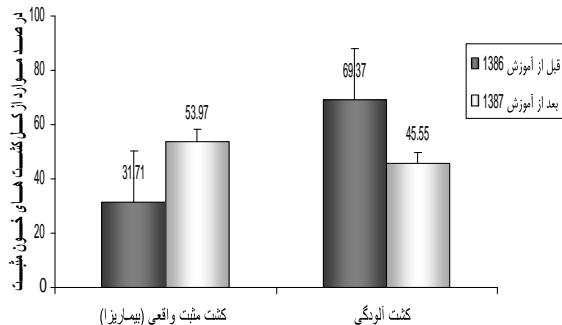
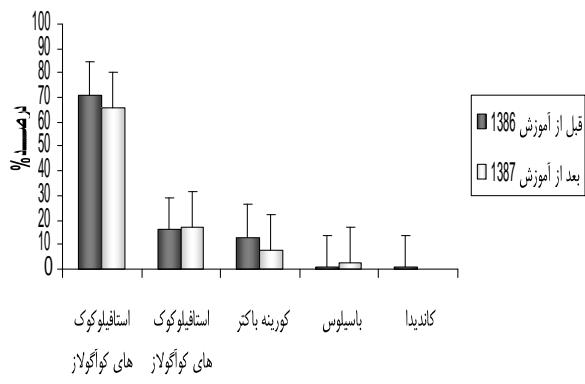
بیشترین باکتری جدا شده از کل کشت های خون ارجاعی قبل از آموزش (تعداد کل کشت خون ها 915) استافیلوکوک های کواگولاز منفی (74.49%) و بعد از آموزش (تعداد کل کشت خون 790) اسینتوباکتر (79.35%) بود. بعد از آموزش میزان استافیلوکوک های کواگولاز منفی جدا شده از کشت خون به 56.30% کاهش یافت (جدول شماره ۱).

نتایج نشان داد بیشترین میزان آلودگی در شش ماهه اول 1386 (قبل از آموزش) مربوط به فروردین ماهه $3/20$ ٪ و در شش ماهه اول 1387 (بعد از آموزش) 62.6% در ماه مرداد بوده است. قابل ذکر است کمترین درصد آلودگی قبل از آموزش در ماه خرداد (97.10%) که حدوداً سه برابر بیشتر از کمترین درصد آلودگی بعد از آموزش ($7.00.30\%$) در شهریور ماه بود (جدول ۲).

تأثیر آموزش نموده صمیع نمونه گیری بر...

جدول ۱ : فراوانی باکتریهای جدا شده از کشت خون قبل (الکل به تنهایی)

و بعد از آموزش (الکل و بتادین همراه با تعویض نیدل)

نمودار ۲. فراوانی مشبت واقعی (بیماریزا) و آلوده کننده نسبت به کشت خون
های مشبت قبل و بعد از آموزشنمودار ۳. فراوانی انواع باکتریهای آلوده کننده نسبت به کل کشت خون های
آلوده قبل و بعد از آموزش

انواع باکتری	قبل از آموزش	بعد از آموزش	فرافراغ
	درصد تعداد	درصد تعداد	
باکتری ال-فرم	۷/۳۶	۷	۰/۵
استاف. آرثوس	.	.	۲/۰۳
استاف. شلفری	۸/۴۲	۸	.
استاف. اینترمیدیوس	.	.	۰/۵
استاف. لودنسیس	۱/۰۵	۱	۷/۱۰
استاف. اپیدرمیدیس	۲۳/۱۵	۲۲	۴۸/۲۲
استاف ابروفیتیکوس	۱/۰۵۲	۱	.
استاف. همولیتیکوس	۶/۳۱	۶	۱/۵۲
استرب. پنوموکوک	۱/۰۵۲	۱	۱/۰۱
استرب. آگلاكتیه	۲/۱۱	۲	۰/۵
اشرسیاکولی	.	.	۳/۰۴
انتروباکتر	۴/۲۱	۴	۰/۵۰
پروتئوس	۱/۰۵۲	۱	.
سالمونلا	۱/۰۵۲	۱	.
کلیبسیلا پیتومونیه	۱/۰۵۲	۱	۲/۰۳
سیستروباکتر	۱/۰۵۲	۱	.
کورینه باکتر	۳/۱۵	۳	۹/۱۳
باسیلوس	۱/۰۵۲	۱	۱/۰۱
کاندیدا	.	.	۰/۵۰
لیستریامونوسیستوژنر	.	.	۰/۵۰
سودوموناز	۱/۰۵۲	۱	۰/۵۰
اسینتوباکتر	۳۵/۷۹	۳۴	۲۱/۳۰
جمع	۱۰۰	۷۹۰	۱۰۰
	۹۱۵		

جدول ۲. فراوانی نسبی کشت خون های مثبت و آلدگی قبل (الکل به تنها یی) و بعد (الکل و بتادین همراه با تعویض نیدل) از آموزش به تفکیک ماه

قبل از آموزش	موارد کشت خون مثبت	فروردين	ارديبهشت	خرداد	تير	مرداد	شهرپور
(شش ماهه اول ۱۳۸۶)	موارد کشت خون آلدده	۲۰/۳	۱۹/۰۲	۱۹/۳۵	۲۳/۲۱	۲۱/۲۳	۲۱/۴۰
بعد از آموزش	موارد کشت خون مثبت	۹/۱۷	۱۳/۸۲	۱۵/۲۷	۱۶/۰۷	۱۴/۱۵	۱۲/۷۶
(شش ماهه اول ۱۳۸۷)	موارد کشت خون آلدده	۵/۵۰	۴/۸۷	۴/۸۶	۶/۱۵	۶/۶۲	۳/۰۰۷

بحث

دارد . اسکیرا^۱ و همکارانش به بررسی نقش آموزش در روند کاهش درصد آلدگی در کشت خون پرداخته اند آنها مشاهده کردند که درصد آلدگی از ۱/۹۵٪ به ۵/۷٪ کاهش یافت . با مقایسه این تحقیق با مطالعه حاضر به نظر می رسد در هر دو تحقیق تقریباً آلدگی بعد از آموزش، به میزان یک سوم قبل از آموزش کاهش یافته است . اما اختلاف در محدوده آلدگی به تعداد و نوع نمونه گیر هم بر می گردد . اسکیرا و همکارانش از دو پژوهش برای نمونه گیری استفاده کرده بودند^(۱۹) . در حالی که در تحقیق حاضر حدوداً ۲۰٪ نمونه گیر با سطح تحصیلات مختلف (بهیار تا کارشناس پرستاری) در مطالعه شرکت کردند . علاوه بر اختلاف در تعداد و میزان تحصیلات نمونه گیر تفاوت روش کار عامل دیگر دخیل در این امر می باشد در بیشتر تحقیقات نمونه توسط یک شخص و با دو روش (استفاده از یک و دو ماده ضد عفونی کننده) در شرایط یکسان انجام شده است^(۹,۶,۵) .

علاوه بر میزان آلدگی کشت خون، فاکتور مهم دیگری که توجه محققین را به خود جلب کرده است زمان رشد باکتری های پاتوژن و آلدده کننده می باشد . تعداد باکتریها و مدت زمان تقسیم باکتریها از فاکتورهای مهم دخیل در زمان مثبت شدن کشت خون می باشد . هایمی^۲ و همکارانش نشان دادند که میانگین رشد استافیلوکوک های کواگولاز منفی کمتر از ۱۵

این مطالعه نشان داد آموزش روش صحیح نمونه گیری (روش ضد عفوتوی با الکل- بتادین - الکل) باعث کاهش حدود ۲۵ درصدی آلدگی نمونه های کشت خون شد .

کشت خون مهمترین روش جهت تشخیص عفونت های شدید می باشد . این روش همانند سایر روش های آزمایشگاهی دارای محدودیت هایی می باشد . موارد مثبت کاذب ناشی از آلدگی حدوداً ۵۰٪ از کل موارد مثبت کشت های خون را به خود اختصاص می دهد^(۱۲,۵) . مطابق با سایر مطالعات^(۱۵,۱۴,۱۳)، یافته های ما نشان داد که درصد آلدگی نسبت به کل موارد مثبت کشت خون کاهش یافت .

در این مطالعه بیشترین درصد آلدگی قبل و بعد از آموزش مربوط به استافیلوکوک های کواگولاز منفی بود . مطالعات مختلف نیز نشان داده اند که آلدگی در کشت خون بیشتر ناشی از باکتری های ساکن پوست بویژه استافیلوکوک های کواگولاز منفی (۷۰-۷۵٪) می باشد^(۱۵,۱۴,۱۳) .

مطالعات مختلف نشان داده ، محدوده قابل قبول آلدگی از کل موارد ارجاعی ۶-۶٪ و محدوده مطلوب ۲-۳٪ می باشد^(۱۶,۱۷,۱۸) . در مطالعه حاضر میزان آلدگی با استفاده از روش صحیح نمونه گیری (استفاده توام از الکل - بتادین و تعویض نیدل) کاهش یافته است . اگرچه میزان آلدگی در حد قابل قبول می باشد ولی با میزان مطلوب فاصله زیادی

1. Eskira
2. Haim

تقدیر و تشکر

بدینوسیله از معاونت محترم پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی لرستان به دلیل تامین هزینه های طرح و از کلیه پرستاران و بهیاران بیمارستان شهید آیت الله مدنی که در امر نمونه گیری همکاری نمودند صمیمانه قدردانی و تشکر می گردد.

ساعت و باکتریهای بیماریزا بیش از ۱۵ ساعت می باشد (۲۰) در مطالعه حاضر باکتری های آلدوده کننده طی ۲ روز اول و باکتریهای بیماریزا اغلب بعد از ۲ روز شروع به رشد کردند. مطالعات مختلف در مورد زمان رشد باکتریها نتایج ضد و نقیضی را نشان می دهند (۲۱، ۲۲، ۲۳) که این امر را می توان به روش کار، نوع نمونه و سن بیمار نسبت داد.

آلودگی در کشت خون از مشکلات اصلی در تشخیص و درمان پزشکی محسوب می شود. وجود باکتریهای آلدوده کننده که غالباً ساکن پوست بوده ورشد سریعی دارند با کاهش جداسازی باکتریهای بیماریزا در کشت خون همراه است. در روش معمول به کار رفته در آزمایشگاه میکروب شناسی، به محض مثبت شدن کشت خون، بطريق مربوطه از پروسه کاری خارج شده و در صورت وجود باکتری بیماریزا ای با رشد کند، این باکتری تشخیص داده نمی شود. با مقایسه درصد موارد بیماریزا نسبت به کل موارد مثبت مشاهده گردید که به موازات کاهش میزان آلدودگی بعد از آموزش، موارد مثبت واقعی جدا شده از بطريقهای کشت خون بطور معنی داری افزایش یافت. با توجه به کاهش چشمگیر آلدودگی در کشت خون با روش فوق (الکل و بتادین و تعویض نیدل) پیشنهاد می شود این روش در بیمارستانها و سایر مراکز مربوطه جایگزین الكل به تنها ی شود.

نتیجه گیری

نتایج بدست آمده از تحقیق نشان داده که استفاده از الكل و بتادین و تعویض سر سوزن سرنگ میزان آلدودگی آزمایشات کشت خون با باکتریهای ساکن پوست را به طور معنی داری کاهش می دهد و با کاهش میزان آلدودگی در کشت خون در صد باکتریهای بیماریزای جدا شده از کشت خون افزایش می یابد.

منابع

1. Walckiers D, Van Look F. Epidemiological study on neonatal septicemia and meningitis in Belgium. *J Acta Clin Belg* 1995; 50(6): 326-34
2. Remington C, Saunders WB. Septicemia and meningitis in infectious diseases of the newborn infant. *J Infectious diseases* 1995; (4): 835-9
3. Lennox K, Archibald, Pallangyo K, Kazembe P, Reller B. Blood culture contamination in Tanzania, Malawi, and the United States: A microbiological tale of three cities. *J Clin Microbial* 2006; 4425–4429
4. Weinstein MP. Blood culture contamination: persisting problems and partial progress. *J Clin Microbiol* 2003; 41:2275–2278
5. Weinstein MP, Towns SM, Quartey S, Mirrett LG, Reimer G, Parmigiani, Reller L. The clinical significance of positive blood cultures in the 1990s: A prospective comprehensive evaluation of the microbiology, epidemiology, and outcome of bacteremia and fungemia in adults. *Clin Infect Dis* 1997; 24: 584–602
6. Schifman RB, Strand CL, Meier FA, Howanitz PJ. Blood culture contamination: a College of American pathologists Q-Probes study involving 640 institutions and 497134 specimens from adult patients. *Arch Pathol Lab Med* 1998 Mar; 122(3):216-21
7. Scott AC. Blood-culture technique: two needles or one. *Lancet* 1979; 1:141-4
8. Malani A, Trimble K, Saint S. Review of clinical trials of skin antiseptic agents used to reduce blood culture contaminated. *Infect Control Hosp Epidemiol* 2007 Jul; 28(7):892-5
9. Trautner BW, Clarridge JE, Darouiche RO. Skin antisepsis kits containing alcohol and chlorhexidine gluconate or tincture of iodine are associated with low rates of blood culture contamination. *Infect Control Hosp Epidemiol* 2002 Jul; 23(7):397-401
10. Keri K, Hall L, Jason A. Updated Review of blood culture contamination. *Clinical Microbiology Reviews* Oct 2006; 788–802
11. Mimoz O, Karim A, Mercat A, Cosseron M, Falissard B, Parker F. Chlorhexidine compared with povidone-iodine as skin preparation before blood culture. A randomized, controlled trial *Ann Intern Med* 1999 Dec 7; 131(11):834-7
12. Aronson MDH. Borblood cultures. *Ann Intern Med* 1987; 106:246–253
13. Souvenir D E, Anderson J, Palpant H, Mroch S, Askin J. Blood cultures positive for coagulase-negative staphylococci : antisepsis, pseudobacteremia, and therapy of patients. *J Clin Microbiol* 1998; 36: 1923–1926
14. Rubin L, Sanchez J, Siegel G, Levine L, Saiman WR. Evaluation and treatment of neonates with suspected late-onset sepsis: A survey of neonatologists practices. *Pediatrics* 2002; 110:e42
15. Calfee D P, Farr B. Comparison of four antiseptic preparations for skin in the prevention of contamination of percutaneously drawn blood cultures: A randomized trial. *J Clin Microbiol* 2002; 40:1660–1665
16. Mylotte J, Tayara A. Blood cultures: clinical aspects and controversies. *Eur J Clin Microbiol Infect Dis* 2000; 19:157–163
17. Bates D, Goldman L and Lee T. Contaminant blood cultures and resource utilization. The true consequences of false-positive results. *JAMA*1991; 265:365–369

18. Schifman R, Pindur A. The effect of skin disinfection materials on reducing blood culture contamination. *Am J Clin Pathol* 1993; 99:536–538
19. Eskira S, Gilad J, Schlaeffer P, Hyam E, Peled N, Karakis I, Riesenber K. Reduction of blood culture contamination rate by an educational intervention. *Int Microbiol Infect* 2006 Aug;12(8):818-22
20. Haimi-Cohen Y, Shafinoori S, Tucci V, Rubin L. Use of incubation time to detection in BACTEC 9240 to distinguish coagulase-negative staphylococcal contamination from infection in pediatric blood cultures. *Pediatr Infect Dis J* 2003; 22:968–974
21. Souvenir D, Anderson D, Palpant S, Mroch H, Askin S. Blood cultures positive for coagulase-negative staphylococci: Antiseptics, pseudobacteremia, and therapy of patients. *J Clin Microbiol* 1998; 36:1923–1926
22. Catton J, Dobbins B, Kite P, Wood J, Eastwood K, Sugden S, Sandoe J. In situ diagnosis of intravascular catheter-related bloodstream infection: A comparison of quantitative culture, differential time to positivity and endoluminal brushing. *Crit Care Med* 2005; 33:787–791
23. Kurlat I, Stoll B, McGowan J. Time to positivity for detection of bacteremia in neonates. *J Clin Microbiol* 1989; 27:1068–1071

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.